



Vanhustyön keskusliitto

CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Oikeusministeriö
kirjaamo

VIITE Lausuntopyyntö OM 1/58/2016, 15.4.2016

ASIA Vanhustyön keskusliiton lausunto kielilainsäädännön soveltamisesta

Viitaten lausuntopyyntöönne Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry esittää seuraavaa:

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista annetun lain (980/2012) 8 §:n mukaan yksikielisen kunnan ja kuntayhtymän on järjestettävä laissa tarkoitettu ikääntyneen väestön hyvinvointia edistävät palvelut sekä iäkkään henkilön palveluntarpeiden selvittämiseen ja niihin vastaamiseen liittyvät palvelut kunnan tai kuntayhtymän kielellä. Kaksikielisen kunnan ja kaksikielisiä tai sekä suomen- että ruotsinkielisiä kuntia käsittävän kuntayhtymän on järjestettävä nämä palvelunsa suomen ja ruotsin kielellä siten, että palvelujen käyttäjä saa palvelut valitsemallaan kielellä.

Kunnan ja kuntayhtymän on lisäksi huolehdittava siitä, että Pohjoismaiden kansalaiset voivat edellä tarkoitettuja palveluja käyttäessään tarvittaessa käyttää omaa kieltään, suomen, islannin, norjan, ruotsin tai tanskan kieltä. Kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on tällöin mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että Pohjoismaiden kansalaiset saavat tarvittavan tulkkaus- ja käännösavun.

Ikääntyneiden ihmisten toimintakyvyn ja varsinkin muistin heikentyessä oman äidinkielen merkitys korostuu opittujen kielten sijaan. Ikääntyneillä ihmisillä tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet muun väestön kanssa saada osallistua, asioida ja saada hoitoa omalla kielellään.

Lisäksi ikääntyneiden ihmisten aistien mahdollisen heikentymisen seurauksena tarvittavat erityistoimenpiteet sekä esteetön ja saavutettava tiedonkulku tulee turvata. Esimerkiksi viittomakieltä käyttäville ikääntyneille henkilöille tulee järjestää myös tarpeen mukaista kirjallista materiaalia.

Kunnissa olevien vanhusneuvostojen kanssa on hyvä tehdä yhteistyötä tilanteen kartoittamiseksi sekä kehityskohteiden havaitsemiseksi kielilainsäädännön soveltamisesta alueellisesti.

Helsingissä, kesäkuun 8 päivänä 2016

Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry